KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Lipca. — Rok 1841. Czwartek.

№ 171.

Jutro, Nawiedzenie N. MARJI. Wschód sł: g. 3, m. 54; zach: g. 8, m. 2.

Jutro w Kościele PP. *Wizytek* odbywać się będzie uroczystość Nawiedzenia N. MARJI, z odpustem zupełnym i z wystawieniem N. SAKRAMENTU. W kościele paraf: N. MARJI obchodzona będzie taż uroczystość iutro, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, na summie i nieszporach z kazaniami. — Rada Administracyjna Król: postanowiła, iż w mieście *Brudzewie* Gub: Kalis:, maią odbywać się Jarmarki co rok: 15go Stycz:, 18 Lut:, we Czwartek Wielkiego-tygodnia, 9 Maia, 10 Czer:, 7 Sierp:, 16 Wrześ:, 10 Paźdz:, 19 Listo:, 28 Grudnia. — W opisie urzędowym teraźniejszego Targu na Wełnę w Warsz:, iest: najwyższą cenę otrzymała w tym roku wełna z owczarń Rząd:, po 115 tal: za cent:. — *Pamiętnika Religijno-Moralnego* zeszyt 2gi wyszedł z druku i następuiące zawiera artykuły: Historją nawrócenia mieszkańców wysp *Gambijskich* (ciąg 2gi); Ludność Chrześcjan rzymsko-katolickiego Kościoła (dokończ:); Krótką wzmiankę o zgromadzeniach zakonnych w Polsce (ciąg 2gi); Kilka słów o dochowaniu klassyków starożytnych przez Zakonników: O *Litanjach;* Kazanie o obowiązkach względem BOGA i Zwierzchności; Wiadomości bibljograficzne; Nekrolog X. Edmunda *Andraszka;* Wiadomości dotyczące się obecnego stanu Kościoła rzymsko-katol: w różnych kraiach. Jeśliby ktoś z prenumeruiących należnego mu exemplarza przypadkiem nieodebrał, Redakcja uprzejmie uprasza, aby w takim razie prosto do niej pod Nr 1315 przy ulicy Nowy-Świat zgłosić się raczył, a niedostaiący zeszytu, ze wszelkim pośpiechem nadesłany mu zostanie. — Z powodu rozpoczętej restauracji, w zabudowaniach Pałacu *Brilowskiego*, wchód dotąd exystuiący do *Ogrodu Saskiego* przez ten Pałac, został na czas nieiaki zniesionym, natomiast urządzono wejście pod kolumnami domu P. *Skwarcowa* od placu Sask:. — Na wystawie w sali *Giełdy* Warszawskiej znajduią się, iakeśmy iuż donieśli, powozy, maszyny, i t. d. Głównym przedmiotem iest *maszyna parowa* siły kilkunastu koni z fabryki *Banku Polskiego* na *Solcu*, dziś w administracją Panu *Rau* oddanej, pochodząca. Wykończenie tej maszyny, oraz *prassy hydraulicznej* również z fabryki *Soleckiej* pochodzącej, iest nader staranne. Fabryka rzeczona zbudowała w r. z. do kilkuset maszyn, z których część do *Rossji*, część do *Austrji* i *Pruss* wywiezioną została. Niemniej starannem odrobieniem odznacza się aparat *parowodny gorzelany* z warsztatów Kotlarza P. *Langenmayra* i model aparatu do wyrabiania cukru z buraków, podług metody *Degranda* przez P. D. *Hoecke* zdziałany. Fabryka maszyn gospodarskich i odlewów żelaznych PP. Braci *Evans* (Iwenz) w *Warszawie*, nadesłała: młockarnię konną z grabiami do słomy, młynek, taczkę, sieczkarnie i krzesło z żelaza lanego ozdobnie w ogrodzie mieścić się mogące. Kraty żelazne otaczaiące przestrzeń sali *giełdowej* na wystawę przeznaczonej są w różnych nowych i pięknych deseniach. Powozów iest kilka: do najozdobniejszych należy koczyk zielony z herbem brązowym, wewnątrz suknem perłowem wybity, dla Xięcia NAMIESTNIKA, przez Fabrykanta P. *Weisheita* sporządzony. Obok stoi drugi Koczyk, koloru ciemnego do miasta i podróży przeznaczony z zamknięciem oszklonem. P. Jan *Lier* wystawił *Faeton* błękitny iasno-perłowem suknem wysłany, w którym żelaztwo niemalowane, tylko pokostem pokryte i skóry, nowe wynalazki przedstawiaią. P. *Velter* dał na wystawę zgliszcze powozu niewykończonego dla okazania całej lekkości z iaką powozy takie daią się sporządzać. Obok tych powozów stoi bryczka odkryta Fabrykantów *Babunowy* w Petersburgu, wygodna i lekka, oraz *dorożeczka*, resory i *saneczki* Fabrykanta J. *Loginow* w Petersburgu. Sanie są przepysznej roboty, całe axamitem utrechckim pąsowym pokryte. Jednym z najogromniejszych przedmiotów wystawy, iest *dyliżans* na sposób *angielski* w fabryce *Żareckiej* P. Piotra *Steinkellera* zbudowany. Powozy podobne toczą się iuż w kilku kierunkach na naszych głównych traktach i pomnażaią wygody

Publiczności i stosunki handlowe kraiu. (Dal: c. n.) Wyszedł z Litografji nowy śpiew *Wspomnienia Młodości* z towarzyszeniem fortepjanu, ofiarowany W. Felixowi *Miaskowskiemu* w dzień iego imienin, przez J. M.; sprzedaie się w Księgarni *Szczepańskiej* przy ulicy Sto-Jańskiej pod Nrem 12. — *Kurs ięzyka francuzkiego.* Część nauki przeznaczona dla 1szego oddziału na kursie moim, w tych dniach ukończoną zostaie, a Słuchacze moi dotychczasowi przechodzą do *oddziału 2go*, który otworzę we środę 14go b. m. i zajmować się nim będę ciągle co poniedziałki, środy i piątki od godz: 5 do 6½ po południu; zaś naukę dla *oddziału 1go* to iest dla osób nieposiadaiących żadnych wiadomości w ięzyku francuz:, rozpocznę *na nowo* we czwartek 15go b. m. i zajmować się nią będę we wtorki, czwartki i soboty w tychże samych godzinach. Odwołuiąc się zupełnie do bezstronnego świadectwa tych kilkunastu słuchaczy, którzy od początku aż do dnia dzisiejszego, przez miesięcy 4 bez przerwy słuchalnię moię obecnością swoią zaszczycali, we względzie sądu o użyteczności i sposobie wykonywania moiego przedsięwzięcia, mam honor zaprosić osoby życzące sobie zapisać się do iednego z 2ch oddziałów moiego kursu, aby raczyły wcześnie zgłosić się do mieszkania mego wskazanego niżej, gdzie bliższą wiadomość w tej mierze powezmą. Donoszę oraz, że wziąwszy pod uwagę potrzeby miejscowe, postanowiłem osobną przeznaczyć godzinę 3 razy w tygodniu od 8mej do 9tej po połud:, na naukę ięzyka francuz: dla młodzieży zatrudnionej w *zakładach handlowych*, dla której czas inny okazał się niedogodny. Upraszam przeto takowych panów interesentów również o wczesne zgłaszanie się, gdyż ieśli przed dniem 15tym b. m. nie zgromadzi się dostateczna liczba żądań do otworzenia kursu, uważaiąc zamiar mój za niezgodny z życzeniami Publiczności, od takowego zupełnie odstąpię. Mieszkam w domu Petyskusa Nr 473 lit: B. przy Senatorskiej nad Cukiernią na 1szym piątrze. Wiktoryn *Zieliński.* — Herman *Izerowicz*, Berko *Bleieisen* i *Krongold*, zmieniaiąc mi wczoraj Listy zastawne, niedodali 100 zł.; dzisiaj obliczywszy się ze sobą, natychmiast mi 100 zł. odnieśli; mam przeto [illegible] iemną powinność o tym czynie dowodzącym i[illegible] wość i rzetelność podać do powszechnej wia[illegible]ści. Warszawa d. 14/26 Czerwca 1841 r. Walerjan *Ostromęcki*, Obywatel Gub: Grodzieńskiej. — Według taxy na Miesiąc Lipiec ma płacić się w Warszawie funt mięsa wołowego gr. 12, krowiego gr. 11, za pieczeń polędwicy zł. 4; wieprzowego gr. 12, schabu gr. 10, cielęciny gr. 12, baraniny gr. 10. — Dziś wyszedł 1szy Nr *Dziennika politycz:, literac: i handlo:*, p: t: *Czas*, w miejsce Gazety Porannej. Jest to pismo *codzienne*, formatu wielkiego, na papierze pięknym, białym. Prenumerata przyjmuie się w Księgarni *Zawadzkiego* i *Węckiego*, przy Krakowskiem-Przedmieściu, w Pałacu JW. Potockich, gdzie i Redakcja mieścić się będzie. Cena miesięcznie złp. 4, kwartalnie złp. 12. — Domek z wosku, który był okazywany w zimie po złotemu od osoby, może być widziany w sali posiedz: Tow: Dobr: za opłatą co łaska. Jest to rzecz bardzo misternie wyrobiona i urozmaicona widokiem zwierzątek, drzewek, ptasznika zastawiaiącego sieci; dzieciom wiele może sprawić przyiemności ten widok. Kilka dni ieszcze można przytem widzieć wynalazek *Liepmana*, *Dagerotypy* i t. p. osobliwości. *Ryś* także iuż tylko przez bardzo krótki czas widziny być może. Z puszki w sas: ogro: wpłynęło zł. 45 g. 26 i dukat w złocie. Wczoraj złożono w Red: Kurjera od Bazylego Furmana, na *Ochronę* dzieci zł. 2, za bałamuctwo i próżniactwo. — Wczoraj w okolicach Warszawy szczególniej za Pragą, był deszcz ulewny i kilkanaście uderzyło piorunów; w Warszawie kilkakroć deszcz, lecz niegwałtowny, ożywił ogrody. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Starej Romantyczce* JP. *Karasiński*, JPani *Kostecka* i JP. *Bogusławski*; po *Porwaniu* Wszyscy. Wkrótce daną będzie nowa Kome: *Cecylia czyli Dandy rozkochany.* Dla słabości JP. *Komorowskiego* pierwsze przedstawienie nowej Kom: *Sydons Aktorka Angielska*, na kilkanaście dni odłożono.

Anglja.— Wice-Admirał *Miler* otrzymał wielki Krzyż orderu *łaziennego*, a Komodor *Napier* (Napje) Krzyż komandorski tegoż orderu. — W cią-

1840 Parlament przyiął 146 wniosków, z tych Izba zatwierdziła dopiero 94. — Król *Niderlandzki* zawarł także traktat handlowy z Rzecząpospolitą *Texas*. — Królowa ma osobiście odroczyć Parlament, tegoż dnia gazeta nadworna ogłosi iego rozwiązanie. — W fabrykach w *Manszester* nastał ruch nieco żywszy. — W mieście *Kwebeku* w skutek oderwania się skały, 8 domów zostało zdruzgotanych, a 30 osób utraciło życie.

Francja. — W skutek zarzutów uczynionych przez Jenerała *Tirlet* (Tirle), Minister marynarki na posiedzeniu Izby Parów 20go z. m. zapewnił, że Francja posiada więcej woiennych statków parowych niż Anglja. — Armja franc: r. 1838 liczyła 314,919 ludzi, licząc iuż i gwardję municy: wraz z oddziałem pompjerów. — Podobnie iak w *Londynie* tak i w *Paryżu* 18go z.m. głoszono, że *Mehmed Ali* odrzucił nowy firman Sułtana i przedsięwziął znowu środki obronne. — Xiążę *Nemours* (Nemur) wrócił w tych dniach do *Paryża*, Xżę *Orleań:* wyieżdżał na iego spotkanie. — Królewna *Klementyna* i Xiężna *Nemur* 19go z. m. odwiedziły Królowę *Marję Krystynę* w *Palais Royal* (Pale Roial). — Wkrótce Monitor ma ogłosić nominację Margrabiego Dalmacji na Posła w *Rzymie*. — Robotnicy pracuiący przy fortyfikacjach paryzkich musieli także odkopać około 500 grobów na smętarzu góry *Walerjana*; między innemi otworzono także grób Pani *Genlis* (Żanli). — Doktor *Barrachin* Wydawca *Przeglądu wschodniego* i Urzędnik przy Poselstwie tureckiem, otrzymał dymisję za to, iż w swoiem piśmie nalegał, aby Porta udzieliła swoim podwładnym Chrześcjanom równe prawa z Muzułmanami. Pan *Barrachin* iednak wydaie dalej swój Przegląd i utworzył Komitet celem wspierania Chrześcjan na wschodzie. — W r. b. utworzonym zostanie pod *Lunewilem* obóz 24ch szwadronów huzarów. — Prócz Panów *Rotszyldów*, Bankierowie *Delesferd* i *Hottinger*, ubiegaią się także o nową pożyczkę dla Francji. — Flotta Admirała *Hugon* wstrzymana przez kilka dni z powodu wiatrów przeciwnych, odpłynęła 14go z. m. z wysp *Hyeryjskich* na południe. 10go b. m. wróci. — Przy odpłynieniu statku parowego *Acheron*, znajdowały się przy wyspie *Kandji* 2 francuz: okręty woienne. — Syn *Ben Aissy* protestował przeciw wyrokowi skazuiącemu iego ojca za fałszowanie monet. — Monitor paryzki zaprzecza iakoby *Mehmed Ali* udzielił iuż odpowiedź odmówną na nowy firman Sułtański. — Władza w *Tulonie* zażądała odwołania Jałmużnika przy tamecznym szpitalu, który nie chciał towarzyszyć zwłokom 100-letniego starca zmarłego nagle, pod pozorem, iż nieboszczyk przed śmiercią nie wezwał pomocy religji. — Królowa *Krystyna* zamyśla stale osiąść w *Paryżu*; na przedmieściu Sgo *Germana* nabyła wspaniały pałac. — Korpus Jenerała *Karraguay* wkrótce znowu wyruszy w pole. Xiążę *Aumale* (Omal) udał się z 3ma bataljonami do *Medehy* i *Miljany*.

Hiszpanja. — Komisja roztrząsaiąca wniosek o *opiece* nad *Donną Izabellą*, uchwaliła iż Kortezy maią prawo wyznaczyć nowego opiekuna.

Niemcy. — Xżę *Fürstenberg* ofiarował Panu *Wagnerowi* wynalazcy machiny elektromagnetycznej 28.000 zł., i stosowny plac do zbudowania takiej machiny na znaczną skalę. — W *Bawarji* przedłużono zakaz wyprowadzenia koni ieszcze na 2 miesiące. — Królowa *Grecka* znajduiąca się teraz w *Mnichowie*, zadziwia pięknością, a ujmuie uprzejmością. Gdy ukazała się w loży królewskiej w teatrze, cała Publiczność Publiczność powitała Ją wielokrotnemi okrzykami. Była w ubiorze *greckim* iaśnieiącym brylantami.

Turcja. — W *Tessalji* i *Macedonji* są niespokojności. — W skutek wstawienia się iednego z Posłów znacznych Mocarstw, Porta kazała Chrześcjaninowi w *Bulgarji* przywrócić dobra skonfiskowane, a zabranych niewolników wypuścić. Nadto odwołała Baszów Bulgarji, aby usprawiedliwili się z swego okrutnego postępowania, a Xcin *Serwji* przesłała notę dziękuiącą za opiekę udzieloną zbiegom Bulgarskim.

Rozmaitości. — Gazeta *Commerce* (handel) radzi iako środek doskonały na wytępienie gąsienic drzewa objadaiących, kropienie drzew takowych wodą mydłem szarem rozrobioną. Każda liszka cieczą tą dotknięta, zdycha. — *Szwajcary* w pałacach bogaczów są termometrami domów do

których należą. Po ich obejściu można poznać zimno lub ciepło przyiaźni ich panów względem przybywaiących i odchodzących. — Skąpstwo i marnotrawstwo są to 2 sprzeczne przedmioty i zarówno trzeba ich unikać. Skąpiec iest iak gąbka, wszystko w siebie wsysa i tylko wtenczas oddaie kiedy doznaie przycisku. Skąpiec iest iak grunt piaszczysty, chciwie połyka rosę i deszcze a niedaie owocu; marnotrawca iest iak drzewo co bez pożytku rozsypuie swoie kwiecie. Skąpiec iest iak morze, w swoiej tajni zawiera perły korale i proszek złoty mogące tylko wydobyć się z niebezpieczeństwem życia; marnotrawca iest iak wzburzone morze, niszczy i niweczy. — O Aktorce *Moesard* (Mezar) którmu Akademja Paryzka teraz przyznała pierwszą nagrodę za *cnoty*, opowiadaią następuiącą okoliczność. Razu pewnego graiąc rolę sprawiedliwie rozgniewanego Ojca, miał rzucić przekleństwo na wykraczaiącą Córkę, gdy w tem z loży zawołano: »Nie przeklinaj, może poprawi się ieszcze.” *Mezar* niezdołał oprzeć się uczuciom wzbudzonym przez ten odgłos litośnego serca, wstrzymał wyrazy klątwy, a Publiczność okryła go oklaskami. — Administracja tabaczna w Państwie *Papiezkim* przyznaną została Bankierowi Xciu *Torloni* za 12,000,000 *zł*. — Dekretem potwierdzonym przez Ojca Śgo używanie władzy *magnetyzmu* (zwierzęcego), zostało wzbronione. — *Thorwaldsen* przybył do *Lipska*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Szachowski Jan Xżę Jenerał, z Małżonką z Petersburga; Karpienko Jenerał Lejt: z Radomia; Selwan Jenerał z Zytomierza; Helmersen Jenerał z Brześcia Lit:; Obuchowska Barbara Prezesowa z Wołynia; Jabłoński Winc: Dzie: z Chobrzan; Miklaszewski Wal: Dzie:.

DONIESIENIA.

Podpisana, odwołuiąc ogólną plenipotencją, co do Dóbr moich LENDO, w Powiecie Radzyńskim Gub: Podlaskiej leżących, dawniej wystawioną, ostrzega niniejszem, iż ktoby o sprzedaż lub dzierżawę Dóbr pomienionych w układy wchodzić miał zamiar, takowe jedynie zemną, iako właścicielką zawierać prawnie może, inaczej bowiem sam sobie skutki nieważności przypisze. Eufrozyna z Nieprzeckich, *Nieprzecka*.

We Wsi Siodło zwanej, położonej w Obwodzie Stanisławowskim, Powiecie Siennickim, o pół mili od M. Siennicy, w dniu 5 Lipca r. b. sprzedane będą z wolnej ręki różne Narzędzia i Sprzęty tak rol[niczo] gospodarskie, również i inwentarz żywy skła[dający się] z kilkuset Owiec, Trzody chlewnej i Koni fo[lwarcznych] a to przez publiczną licytacją, na którą Włas[ciciel] mienionych rzeczy, maiących chęć nabycia ic[h] mierną cenę, zaprasza.

☞ Po zmarłym Janie Jzdebskim Mecenasie [pozosta]łe AKTY Procesowe, z Rozporządzenia Prez[esa] w Sądzie Najwyższej Instancji, pod mój dozór i z[da]nie oddane zostały. Osoby przeto interesowane [raczą] się po odbior takowych wcześnie zgłosić do m[ieszkania] moiego w Warszawie pod Nr 280, przy ulicy Fr[eta].
Paweł Witkowski, Mecena[s].

Jest do wypuszczenia z wolnej ręki DZIE[RŻAWA] Dóbr przynoszących rocznie dochodu 8,000 do [...] złp. Wiadomość o warunkach u Owidzkiego M[ecena]sa przy ulicy Miodowej w domu XX. Bazyljanó[w] 485, na 1m piątrze.

Młodzieniec gruntownie obznajmiony z gospodar[stwem] wiejskiem i rolnictwem, po nabytej teorji w Ins[tytucie] Agronomicznym i kilkoletniej praktyce, życzy przyiąć obowiązki RZĄDCY Dóbr. Zgłosić się [do] Adelta Urzędnika w Banku Polskim.

Na dniu 5 Sierpnia 1841 r. będą w Król[ewskim] Głównym Stadzie w Trakehnen, iak się to co r[ok] zwykło, wyranżerowane OGIERY i KLACZE, nadetatowe odstanowione Klacze, po części krwi c[zystej], tudzież 40 i kilka 4-letnich odznaczaiących się O[gierów] i Klacz z gatunku koni wierzchowych i powoz[owych] każdej używanej wysokości, które po części maią [...] długie ogony, po części zaś są anglizowane, wszy[stkie] iednak są uieżdżone, publicznie za gotową zap[łatą] w monecie grubej sprzedane.— W Trakehnen dni[a ...] Maja 1841 roku. *Burgsdorf.*

Dziś rano ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 2[...]

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 19 raz *Wer-W[er]* 37 raz 50,000 *Talarów*.

Dziś Panny *Ensman* grać i śpiewać będą w C[...]nym Ogródku.

Dziś w Ogródku Wiejskim u Sierpińskiego, Śpie[wa]cy Styryjscy będą śpiewać przy towarzyszeniu C[...] i Gitary. Zacznie się o godzinie 7mej; przytem do[stać] można wszelkich Napoiów, Kurcząt, Raków, Chłodnik[a].

Dziś w Ogrodzie u Pana Kosińskiego na Pradze, [bę]dzie grać ORKIESTRA nowo przybyła z Krakowa, [pod] dyrekcją JP. Daneckiego; a przytem uprzyje[mniać będzie] Pan Rajczak grą swoią.

Jutro w handlu *Maiewskiego* na rogu ulicy Sow[iej i] Bednarskiej, Sniadanie: Jesiotr z roż:, Sandacz 2ki, Sz[cze]pak, Karp Okoń, Lin, Karaś 2ki, Węgorz po tatar:, [zu]pa rybna, Chłodnik, Kalafjory, Kurczęta, Raki, etc.